

ВИВЧЕННЯ ПОНЯТТЯ КОНФОРМНОСТІ

Меленна Г.А.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В роботі розглянуті явища конформності та конформізму. Конформізм - піддатливість особистості реальному чи уявному тиску групи. Конформізм виявляється в зміні поведінки і установок відповідно до раніше не поділюваної позицією більшості. Ми вивчили поняття конформізму в трактуваннях різних зарубіжних і вітчизняних психологів. Його вивченням активно займалися Андреева, Соломон Аш, Р. Крачфілд, Аронсон та ін. Розглянувши їх уявлення про поняття конформізму, ми прийшли до висновку, що конформізм – це відмова від своєї думки і прийняття та проходження за думкою більшості. Якщо людина згодна з думкою більшості, з думкою або переконанням групи - вона отримує підтримку і схвалення. І навпаки - якщо вона йде проти течії, то зустрічає невдоволення, відкидання, ненависть. Явища конформізму і конформності у повсякденній мові сприймаються як негативні. Але через явища конформності та конформізму відбувається засвоєння певних групових норм, звичок і цінностей, що є необхідним аспектом соціалізації особистості і передумова нормального функціонування будь-якої соціальної системи.

На основі теоретичного аналізу робіт вітчизняних і зарубіжних психологів нами було проведено дослідження, в якому прийняли участь 3 студентські групи по 11 чоловік. Нами були використані такі методики: тест «Потреба в схваленні оточуючих» (С.Марлоу-Краун), методика «Індикатор копінг-стратегій» (Д. Амірхан), Експрес-методика оцінки соціально-психологічного клімату в трудовому колективі (А. С. Михайлюк, Л. Ю. Шарито), Методика визначення «Типу особистості» та «Імовірносних розладів» даного типу (Дж. Олдхем, Л. Морріс). Також нами був поставлений експеримент, основою якого став експеримент Джеймса Дітса і Харольда Келлі.

На підставі отриманих результатів методів дослідження ми провели факторний аналіз і виділили три конформних типа особистості: «Адвокат» (питома вага 17,026%), «Рационалізуючий конформіст» (питома вага 10,045%), «Байдужий» (питома вага 7,485%), та три нонконформних: «Бунтівник» (питома вага 11,680%), «Театральний нонконформний тип» (питома вага 8,568%), «Незалежний» (питома вага 8,291%).